

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta tat-13 ta' Novembru, 2006

Citazzjoni Numru. 1445/1985/1

Charles Borg

VS

Dorothy Simms u John Portelli, bhala diretturi, ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta` Fogg Insurance Limited sew proprio u bhala agenti tas-socjeta` estera Excess Insurance Company Limited u b`nota tal-14 ta' Marzu, 1986 Albert Cardona assuma l-atti tal-kawza minflok Dorothy Simms assenti u John Portelli

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:

Rat ic-citazzjoni tal-attur li biha ppremetta:

Illi l-attur tramite s-socjeta` assikuratrici Fogg Insurance Limited, kien hareg polza ta' assikurazzjoni mas-socjeta` assikuratrici estera Excess Insurance Company Limited, taht liema polza kienu gew assikurati l-istock u oggetti kollha li kellhom x`jaqsmu man-negozju ta' Antique Dealer, li l-attur kellu f`420, Rue d'Argens, Gzira, liema

oggetti kienu jinkludu ghamara antika, u oggetti antiki ta' deheb u fidda, fost affarijiet ohra, u din ghal riskji specifickati, inkluzi burglary, theft, kollox kif kien jirrizulta dettaljatament stipulat mill-policy no. F. XS. B 58l.73.

Illi ghall-habta tal-21 ta' Settembru 1979, il-hanut ta' Antique Dealer f'420, Rue D'Argens, Gzira, Gzira, kien gie sgassat u misruq minn persuni injoti sal-lum, li kienu serqu diversi oggetti antiki, u affarijiet simili tad-deheb u fidda, u kotba, u dwar dan l-attur kien ghamel immedjatament rapport l-ghassa tal-Msida, u claim relattiva mas-socjeta` konvenuta.

Illi nonostante li a bazi tal-istess polza tal-assikurazzjoni l-konvenuti kienu obbligati li jhallsu lill-attur, id-danni kollha konsistenti fil-valur ta' oggetti li kienu gew effettivament misruqa u mkissra mill-istess hanut, il-konvenuti kienu naqsu li jonoraw l-obbligi kontrattwali taghhom, u kienu baqghu inadempjenti u ma kienux iddivjenew ghal-likwidazzjoni u konsegwenti hlas ta' danni sofferti mill-attur kif premess, anke wara li kienu gew interpellati ghal dan l-iskop permezz ta' ittri ufficjali datati 18 ta' Marzu 1981 u 3 ta' Marzu 1983.

L-attur talab lill-Qorti:

(1) Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenuti ai termini tal-polza tal-assikurazzjoni pre-citata u bhala assikuratrici tal-istess, huma obbligati kontrattwalment u legalment tenuti li jindennizzaw lill-attur ghad-danni kollha li soffru ghall-habta tal-21 ta' Settembru 1979, meta l-hanut tieghu Antique Dealer, f'420, Rue D'Argens, Gzira, gie sgassat u misruq minn terzi persuni injoti, li kienu serqu diversi oggetti antiki, u affarijiet simili ta' deheb u fidda, u oggetti ohra inkluzi kotba, kif l-istess konvenuti huma obbligati li jaghmlu skond l-istess polza, liema indennizz ghandu jikkonsisti proprio fil-valur tal-oggetti li effettivament gew misruqa u/jew miksura waqt l-istess sgass.

(2) Tillikwida l-ammont ta' danni sofferti mill-attur fl-istess sgass pre-citat, konsistenti fil-valur globali tal-oggetti kolha li gew effettivament misruqa u/jew distrutti waqt l-imsemmi

sgass, u kwindi rapprezentanti l-ammont ta' indennizz ai termini tal-polza li l-konvenuti huma obbligati li jhallsu lill-attur konsegwenti ghall-obbligi kontrattwali minnhom assunti favur l-attur fl-istess polza ta' assikurazzjoni, okkorrendo permezz ta' periti nominandi.

(3) Tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lill-attur dik is-somma hekk likwidata permezz tat-tieni domanda ta' din ic-citazzjoni bhala rapprezentanti l-ammont ta' indennizz li l-konvenuti huma kontrattwalment obbligati li jhallsu u jirrifondu lill-attur konsegwenti ghall-obbligi minnhom assunti favur l-attur fl-istess polza ta' assikurazzjoni pre-citata.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittri ufficjali datati 18 ta' Marzu 1981 u 3 ta' Marzu 1983, u bl-imghax legali mid-data tal-istess sgass sal-effettiv pagament kontra l-konvenuti, li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-attur.

B. ECCEZZJONIJIET:

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuti li biha eccepew:

1. Illi in linea preliminari l-azzjoni kienet preskritta a tenur tal-artikolu 2261(f).
2. Illi fil-meritu u minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni d-domandi attrici kienu infondati fil-fatt u fid-dritt stante li d-danni allegatament sofferti mill-attur kienu graw fil-21 ta' Settembru 1979 ghal liema danni ma kienet saret ebda claim mas-socjeta` konvenuta.
3. Illi s-socjeta` konvenuta fejn kienet imharrka fil-kwalita` personali kellha tigi liberata billi hija ma kienet harget ebda polza f'isimha imma bhala agent u in rapprezentanza tal-Eccess Insurance Company.
4. Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju tal-premess l-attur kien kiser il-kundizzjonijiet tal-polza billi

Kopja Informali ta' Sentenza

ma kienx ha hsieb biex jirrendi l-hanut imsakkar u maghluq b'sigurta` adegwata.

5. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-konvenuti.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Rat id-digriet tal-20 ta' Marzu, 1986 li bih gie nominat Dr. Ray Zammit bhala perit legali.

Rat id-digriet tad-19 ta' Novembru 1996 li bih Dr. Sandra Caruana giet nominata bhala perit legali in sostituzzjoni ta' Dr. Ray Zammit.

Rat id-digriet tas-26 ta' Gunju, 2003 li bih Dr. Pierre Lofaro gie nominat bhala perit legali in sostituzzjoni ta' Dr. Sandra Sladden (Caruana).

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Rat ir-rapport ta' Dr. Pierre Lofaro li fih ghamel is-segweni kunsiderazzjonijiet u konkluzjoni:

“3. Konsiderazzjonijiet

L-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti noe

18. Illi l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti noe hija fis-sens illi “*in linea preliminari l-azzjoni hija preskritta a tenur tal-artikolu 2261(f)*”.

19. Illi l-preskrizzjoni eccepita mill-konvenuti noe hija dik kwinkwennali naxxenti mill-artikolu 2261(f) tal-Kap. 16, illum l-artikolu 2156(f), liema artikolu jaqra hekk:

L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' ħames snin:

(f) L-azzjonijiet għall-ħlas ta' kull kreditu ieħor li ġej minn operazzjonijiet kummerċjali jew minn ħwejjeg oħra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skond il-liġi jew liġijiet oħra, taht preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunux jirrisultaw minn att pubbliku.

20. Illi għal dik li hija l-vera posizzjoni meta jingħataw dawn il-preskrizzjonijiet qosra, din l-Onorabbli Qorti fil-kawża fl-ismijiet **Carmelo Cauchi vs. Joseph Camilleri** (14 ta' Ġunju 1955) qalet hekk:

“Hu magħruf illi l-vera posizzjoni f'każ ta' eċċezzjoni bħal din hi illi, kif tiġi opposta l-preskrizzjoni mill-konvenut, l-attur jista' jikkumbattiha jew billi jagħti l-ġurament lill-konvenut, jew billi juri illi għal xi mottiv legali dik il-preskrizzjoni mhix ammissibbli, jew illi hemm sospensjoni jew interuzzjoni tagħha; b'dana pero', illi, wara illi l-attur ikun għażel wieħed minn dawn il-mezzi, huwa ma jkunx jista' jekk mhux f'każi eċċezzjonali, jikkumbatti dik il-preskrizzjoni b'wieħed mill-mezzi l-oħra; għaliex hi massima li “electa una via non datur recursus ad alteram”

21. Interessanti għal każ presenti hija ukoll s-sentenza mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell fil-kawża fl-ismijiet **Joseph M. Formosa nomine vs. Carol Peralta nomine et** deċiża fil-11 ta' Ġunju 1993 fejn intqal:

“ Fil-petizzjoni ta' l-appell hemm:

‘L-allegati garanziji....huma datati 4 ta' Diċembru, 1972. L-ittri uffiċċjali u ċ-ċitazzjoni ġew presentati fl-1982.’

U tabilhaqq dan huwa biżżejjed u suffiċjenti. Dawn iż-żewġ fatti jirrisultaw mill-atti u kien jinkombi fuq il-kumpannija attriċi li tikkontrasthom. M'hemm assolutament xejn, fuq daqshekk, fil-proċess kollu u għalhekk dan l-aggravju għandu jiġi milqugh.

22. Tradott dan kollu għal każ odjern, mill-provi prodotti jirriżulta illi l-allegat sgass u serq mill-ħanut

proprijeta` ta' l-attur, fir-rigward ta' liema, l-attur allegatament għamel *claim* lis-soċjeta` Fogg Insurance Ltd., seħħ bejn it-3 ta' Settembru 1979 u l-21 ta' Settembru 1979, f'liema jum l-attur induna b'dan l-allegat serq. L-attur għażel it-triq li jirribatti l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni billi invoka l-interruzzjoni premezz ta' żewġ ittri uffiċjali. Fil-fatt irriżulta illi l-attur ippreżenta żewġ ittri uffiċjali fil-Qorti tal-Kummerċ datati 18 ta' Marzu 1981 (ara Dok. CB 1) u 3 ta' Marzu 1983 (ara Dok. CB 2) rispettivament, kontra Dorothy Simms u John Portelli bħala diretturi għan-nom u in rappreżentanza tad-ditta Fogg Insurance Ltd. L-istess soċjeta` ġiet notifikata b'dawn l-ittri uffiċjali fl-20 ta' Marzu 1981 u fil-5 ta' Marzu 1983 rispettivament. L-ċitazzjoni odjerna ġiet intavolata mill-attur kontra Dorothy Simms u John Portelli, bħala diretturi, għan-nom u in rappreżentanza tas-soċjeta` 'Fogg Insurance Limited' sew proprio u bħala aġenti tas-soċjeta` estera 'Excess Insurance Company Limited' fit-12 ta' Novembru 1985.

23. Illi in vista tal-fatt illi l-imsemmija ittri uffiċjali ġew intavolati mill-attur, biss kontra s-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd proprio, iżda mhux ukoll kontra l-istess soċjeta` konvenuta bħala aġent tas-soċjeta` estera 'Excess Insurance Company Limited', filwaqt li l-preskrizzjoni ġiet interrotta fil-konfront tas-soċjeta` Fogg Insurance Ltd. proprio, mhux l-istess jista' jingħad għal dak li jirrigwarda s-soċjeta` konvenuta Excess Insurance Company Limited u għaldaqstant fil-konfront ta' din is-soċjeta` estera, l-azzjoni attriċi hija preskritta.

24. Illi għalhekk l-esponenti umilment jissottometti illi din l-eċċezzjoni għandha tiġi miċħuda fil-konfront tas-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd. proprio, iżda għandha tiġi milqugħa fil-konfront ta' l-istess soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd. bħala aġent tas-soċjeta` estera Excess Insurance Company Limited.

It-tieni eċċezzjoni tal-konvenuti noe

25. Illi t-tieni eċċezzjoni tal-konvenuti nominee hija fis-sens illi "*fil-meritu u mingħajr preġudizzju għall-ewwel*

ecċezzjoni d-domandi attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li d-danni allegatament sofferti mill-attur ġraw fil-21 ta' Settembru 1979 għal liema danni ma saret ebda 'claim' mas-soċjeta` konvenuta."

26. Illi fis-seduti miżmuma fl-1 ta' Ottubru 1986, fit-13 ta' Frar 1987, u fl-1 ta' Marzu 2001, l-attur xehed illi fit-2 ta' Settembru 1979, fil-ħamsa ta' filgħodu, huwa ġie mgħarraf mill-pulizija, illi karozza daħlet fil-ħanut ta' l-antikitajiet proprjeta` tiegħu u ċioe` fil-fond 420, Rue d'Argens, Gżira. L-attur spjega kif l-istess karozza kienet ħabtet mal-ħajt u tkaxkret max-*shutter* tal-ħanut tiegħu. Meta l-istess attur mar mal-pulizija fl-imsemmi fond, huwa sab illi x-*shutter* tal-ħanut kien imbaram il-ġewwa, filwaqt illi l-ħġieġ tal-bieb ta' l-injam u ta' l-armatura, sitwati wara l-imsemmi *shutter*, kien miksur. Fix-xhieda tiegħu, l-attur spjega li huwa ma setgħax jgħaddi l-ġewwa mill-istess *shutter* u għalhekk minn barra ħa l-affarijiet tal-fidda u l-affarijiet l-oħra li seta' jieħu. Fix-xhieda mogħtija minnu fis-seduta tat-13 ta' Frar 1987, l-attur jgħid illi fit-2 ta' Settembru 1979, meta ġie mgħarraf illi karozza kienet baqgħet dieħla fil-ħanut tiegħu, fit-tmienja ta' filgħodu, l-attur mar għand ċertu Louis Curmi, mastrudaxxa, u talbu sabiex jagħlaq bl-injam dik il-parti tal-ħġieġa li kienet imkissra u li l-mastrudaxxa għamel dan ix-xogħol fl-istess jum. Skond l-attur, fil-fatt, dak in-nhar stess, il-mastrudaxxa uża xi sitt biċċiet *plywood* oħxon, li ġew invitati u msammra minflok il-ħġieġa li nkissret.

Mill-ittra mibgħuta mill-attur lis-soċjeta` konvenuta datata 30 ta' Settembru 1979, liema ittra giet esebita u mmarkata bħala Dok. AC 1, jirriżulta illi kien fl-1 ta' Settembru 1979, li l-attur ġie nformat mill-Pulizija li karozza kienet baqgħet dieħla fil-ħanut tiegħu, u illi fit-3 ta' Settembru 1979 huwa talab lill-mastrudaxxa sabiex jagħmel il-*plywood* bejn ix-*shutter* u l-vevtrina. Fis-seduta miżmuma fid-29 ta' Jannar 2001, l-attur spjega illi għalkemm ix-*shutter* kien tgħawweġ bl-impatt tal-karozza, dan xorta waħda kien għadu sod, u fil-fatt huwa ma ttentax jiftħu għaliex skond hu, li kieku għamel hekk, ma kienx ikun jista' jerga' jagħlqu stante li dan kien biċ-ċappetti u bir-roti. Skond l-

istess attur, ix-*shutter* la kien maqluġh minn postu u lanqas kien imċarrat.

Sussegwentement, l-attur mar ġewwa l-uffiċju tas-soċjeta` Fogg Insurance Ltd., flimkien mas-sid tal-karozza nvoluta fl-imsemmi nċident, sabiex jagħmel *claim* fir-rigward ta` dan l-inċident, iżda ġie mgħarraf mir-rappreżentant tas-soċjeta` msemmija, Albert Edward Cardona, illi huwa kellu jagħmel *claim* mas-soċjeta` assikuratriċi ta` sid il-karozza, u cioè` Gasan Insurance Agency Limited bħala aġenti ta` General Accident Fire and Life Insurance Corporation Ltd. Fil-fatt mid-dokumenti esebiti u mmarkati bħala Dok. CB 3 u Dok. CB 4, jirriżulta illi l-attur ġie rimborsat mill-imsemmija soċjeta` assikurattriċi General Accident għall-ħsara kommessa, fis-somma ta` Lm 718. L-attur xehed ukoll kif wara li kien mar għand Fogg u Gasan, huwa mar ukoll għand Guillaumier sabiex jordna *shutter* ġdid għall-ħanut tiegħu.

L-attur xehed kif fil-21 ta` Settembru 1979, għall-ħabta tad-disgħa ta` filgħodu, meta marru ta` Guillaumier sabiex iwaħħlu *shutter* ġdid fil-ħanut proprjeta` tiegħu, huwa nduna li x-*shutter* li kien hemm oriġinarjament kien elevat minn taħt b'tali mod li setgħet tgħaddi persuna, filwaqt li qabel ma setgħetx. Huwa spjega wkoll illi l-bieb ta` l-injam li kien hemm wara l-istess *shutter*, li qabel kien magħluq b'tiskira, kien imkisser. Meta l-attur dañal fil-fond, huwa nduna illi kien hemm xi affarijiet nieqsa. Dak il-ħin stess, l-attur mar l-Għassa tal-Pulizija sabiex jagħmel rapport dwar l-affarijiet li nstabu neqsin u fuq l-informazzjoni li huwa ta lill-pulizija, inħareġ rapport b'lista ta` l-affarijiet li nstabu nieqsa, liema rapport ġie esebit u mmarkat bħala Dok. B.

Sussegwentement, l-attur mar għand is-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd., fejn kellem lil Albert Edward Cardona, u nfurmah li kien sar sgass fil-ħanut proprjeta` tiegħu. Fix-xhieda tiegħu, l-attur ippreċiża illi huwa kien mar għand Fogg sabiex jagħmel *claim* dwar l-affarijiet li kienu ġew misruqa wara l-isgass. Da parti tiegħu, s-Sur Cardona kien bagħat lill-attur sabiex ikellem lil Gasan bħala s-soċjeta` assikurattriċi tas-sid tal-vettura li

preċedement kienet daħlet fil-ħanut ta' l-attur. L-attur kompla jixhed kif ir-rappreżentanti ta' Gasan qalulu li huma ma kellhomx x'jaqsmu u reġgħu baġħtuh għand Fogg, għaliex huwa kellu polza ta' assikurazzjoni dwar serq ma' Fogg. Is-Sur Cardona reġa' nfirmah li huma ma kellhomx x'jaqsmu, iżda ċio` nonostante l-impjegati ta' Fogg imlewlu *claim form*, li ġiet esebita u mmarkata bħala Dok. CB 6. Dwar dan l-attur xehed illi mhux huwa kien li ħa ħsieb li jimla l-*claim form*, iżda kien biss iffirmaha wara li rrisponda għad-domandi magħmula lilu. Huwa qal ukoll illi għalkemm iffirma, huwa ma kienx jaf x'inkiteb fuq l-ewwel paġna tal-*claim form*. L-ewwel darba li ngħata kopja tal-*claim form*, u ċioe` xi xhur qabel ma nfetħet il-kawża odjerna fis-sena 1985, huwa nduna li fl-istess *claim form* kienet ġiet imniżżla d-data ta' l-inċident tal-karozza u mhux tas-serqa u li għalkemm kien hemm indikat li huwa għamel rapport mal-Pulizija fil-21 ta' Settembru 1979, ma kienux ġew indikati l-oġġetti li kienu nsterqu mill-ħanut. Jgħid ukoll illi fil-*claim form* ġie indikat illi l-fond ma kienx okkupat "*at time of theft*".

L-attur spjega wkoll kif huwa baġħat ittra lis-soċjeta` konvenuta datata 30 ta' Settembru 1979, liema ittra ġiet esebita mir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta u mmarkata bħala Dok. AC 1. F'din l-ittra, l-attur jispjega, *inter alia*, illi fil-21 ta' Settembru 1979, għall-ħabta tad-9.00 a.m., meta xi ħaddiema ta' Guillaumier marru biex iwaħħlu *x-shutter* il-ġdid, billi din kienet l-ewwel opportunita` tiegħu sabiex jidħol fil-ħanut, l-attur skopra li kien hemm affarijiet oħrajn neqsin fl-istess ħanut. Minnufih huwa għamel rapport dwar dan fl-Għassa tal-Pulizija ta' l-imsida u għadda lill-Pulizija lista ta' l-oġġetti li nstabu nieqsa, kopja ta' liema lista fil-fatt ġiet ukoll mgħoddija lil Fogg Insurance Ltd.

27. Illi fis-seduta miżmuma fis-17 ta' Frar 1988, Josephine Borg, oħt l-attur, xehdet illi hija kienet prezenti, meta fil-21 ta' Settembru 1979, kienu marru fil-ħanut proprjeta` ta' l-attur, l-impjegati ta' Guillaumier sabiex jagħmlu *shutter* ġdid fl-istess ħanut. Hija tgħid illi *x-shutter* kienet elevata minn xi ħadd b'mod illi "*kien jista' jgħaddi persuna meta eżatt wara l-inċident dan ma kienx il-każ. Il-*

bieb ta' wara ix-shutter li kien imsakkar u bil-ħġieġ sibnieh sgassat, dan kien għadu intatt wara l-incident u imsakkar. Wieħed jinduna li sar sgass għax kien hemm ħġieġ imkisser u injam fl-art. Anke l-handle kienet ġiet imkissra wkoll...Il-ħanut bejn it-2 ta' Settembru u l-21 ta' Settembru ma ftaħniex għaliex ix-shutter ma setax jinfetaħ, tant li kellu bżonn typewriter minn ġewwa u ma stajtx neħodha.” Ix-xhud kkonfermat illi fil-ħanut kien hemm diversi oġġetti neqsin u kienet hi stess li għamlet lista ta' dawn l-oġġetti, liema lista hija kienet tatha lill-attur sabiex jagħtiha lill-Pulizija. L-istess xhud tgħid illi kienet hija stess illi kienet tkun fil-ħanut u għalhekk kienet taf x'oġġetti kien hemm.

28. Illi da parti tiegħu fis-seduta tal-11 ta' April 1989, Albert Edward Cardona, r-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd., jikkonferma x-xhieda ta' l-attur fis-sens illi l-attur kien kellmu dwar il-fatt illi kienet daħlet karozza fil-ħanut tiegħu u kissritlu l-*front window*. Ix-xhud jgħid illi huwa kien informa lill-attur li peress illi mas-soċjeta` konvenuta, l-attur kellu biss polza kontra s-serq, huwa ma kienx kopert in konnessjoni mad-danni sofferti bħala riżultat ta' dan l-incident. L-istess xhud jikkonferma wkoll illi fit-30 ta' Settembru 1979, l-attur bagħat ittra lis-soċjeta` konvenuta li “*fiha qalli li kellu xi affarijiet li nsterqu u talab li jiġi rifiuż mill-policy*”. Jgħid ukoll illi fl-24 ta' Settembru 1979, u ċioe` qabel id-data ta' l-ittra msemmija, l-attur informa lis-soċjeta` konvenuta illi fil-21 ta' Settembru 1979, meta saru t-tiswijiet fil-ħanut de quo, l-istess attur sab illi kien hemm xi affarijiet neqsin. Fis-seduta ta' l-20 ta' April 1989, Albert Edward Cardona xehed illi fil-11 ta' Ottubru 1979, huwa kiteb ittra lill-attur, liema ittra tinsab esebita u mmarkata bħala Dok. AC 2, fejn b'risposta għall-*claim form* ta' l-attur, kif ukoll għall-ittra ta' l-istess attur datata 30 ta' Settembru 1979, infurmah illi s-soċjeta` konvenuta ma kellhiex alternattiva ħlief li tiċħad it-talba tiegħu, u dan għaliex il-post ma kienx “*securely locked*” fil-mument ta' l-allegat serq. Ix-xhud jgħid ukoll illi wara li l-attur, permezz ta' ittra datata 6 ta' Novembru 1979 (Dok. AC6), talab li s-soċjeta` konvenuta terġa' tikkunsidra d-deċiżjoni tagħha, s-soċjeta` konvenuta bagħtet ittra lill-attur datata 13 ta' Novembru 1979, liema ittra tinsab esebita u mmarkata bħala Dok. CB 7. Minn

din l-ittra jirriżulta illi x-xhud talab lill-attur sabiex jiltaqa' miegħu u mal-mastrudaxxa li kien għamel it-tiswijiet fil-ħanut de quo.

Illi fis-seduta tal-11 ta' Frar 1998, l-istess xhud jgħid illi fl-24 ta' Settembru 1979, l-attur informa lis-soċjeta` konvenuta illi huwa ried jiftaħ *claim* għall-inċident li ġara fl-1 ta' Settembru 1979, u li huwa nforma lill-istess attur li l-polza kienet tkoprieh biss kemm il-darba l-post kien "*securely locked*". Huwa talbu konferma ta' dan permezz ta' dokument mingħand il-mastrudaxxa. Fis-seduta miżmuma fis-16 ta' Novembru 2000, Albert Borg Cardona jerga` jgħid illi fil-24 ta' Settembru 1979, l-attur mar għand is-soċjeta` konvenuta sabiex jirraporta l-inċident tal-karozza. Jgħid ukoll illi s-soċjeta` konvenuta fetħet *claim* u l-attur qal biss li karozza daħlet fil-ħanut u kissritlu l-armatura u x-*shutter* u li l-attur qatt ma semma li kienu nsterqulu xi oġġetti waqt li kien qiegħed jimla' l-*claim form*. Ix-xhud esebixxa ittra mmarkata bħala Dok. AC 8 u datata 4 ta' Ottubru 1983, mibgħuta minnu stess lill-avukat ta' l-attur, bl-iskop li jiġi ffissat appuntament sabiex jiltaqqgħu l-attur, il-mastrudaxxa Louis Curmi u l-avukat ta' l-attur flimkien ma' l-avukat tas-soċjeta` konvenuta. Ix-xhud esebixxa wkoll żewġ dokumenti oħra mmarkati bħala Dok. AC 11 u Dok. AC 12 rispettivament, liema dokumenti jindikaw li saru tentattivi da parti tas-soċjeta` konvenuta sabiex issir laqgħa bejn il-partijiet dwar il-*claim* magħmula mill-attur.

29. Illi mill-*claim form* li ġiet esebita kemm mill-attur u mmarkata bħala Dok. CB 6, kif ukoll mir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta u mmarkata bħala Dok. AC 10, jirriżulta illi l-*claim* ta' l-attur mas-soċjeta` konvenuta saret fl-24 ta' Settembru 1979, u cioè` tlett ijiem wara li huwa jgħid li skopra l-allegat serq mill-ħanut proprjeta` tiegħu. F'dik il-parti tal-*claim form* fejn jiġi ndikat x'tip ta' telf ikun sofra l-assigurat, hemm indikat is-segwent: "*A car crushed into the front window of the Antique shop, damaging the shutter and windows*", fil-waqt illi d-data ta' dan l-inċident ġiet indikata bħala l-1 ta' Settembru 1979. Gie ndikat ukoll illi l-inċident ġie skopert mill-pulizija. F'dik il-parti tal-*claim form* li tgħid "*if you are claiming for lost or*

stolen articles Police must be advised promptly", ġew mniżżlin il-21 ta' Settembru 1979 fl-għaxra ta' filgħodu, bħala d-data u l-ħin li fih ġew infurmati l-pulizija b'dan it-telf jew serq ta' oġġetti. Għalhekk, jidher li hemm diskrepanza fis-sens illi fil-waqt li l-ewwel ġie ndikat illi kienu l-pulizija stess li fl-1 ta' Settembru 1979 skoprew illi karozza kienet daħlet fil-ħanut proprjeta` ta' l-attur, sussegwentement ġie ndikat li fil-21 ta' Settembru 1979, il-pulizija ġew infurmati b'telf jew serq ta' oġġetti mill-istess fond. Dan jindika illi fl-istess *claim form* saret referenza għall-żewġ incidenti separati li seħħew fl-istess fond proprjeta` ta' l-attur f'dati differenti. Referenza oħra għall-allegat serq fl-istess *claim form*, tidher fejn bħala risposta għad-domanda "*Were the premises occupied at the time of the theft?*", hemm indikat "No".

30. Illi għalkemm ir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta xehed diversi drabi illi l-*claim* ta' l-24 ta' Settembru 1979 saret mill-attur in konnessjoni ma' l-incident tal-karozza li seħħ fl-1 ta' Settembru 1979, u li l-attur fl-ebda mument ma nforma lis-soċjeta` konvenuta li kienet saret serqa mill-istess fond waqt li dan kien qiegħed jimla l-*claim form*, l-esponenti jissottometti illi l-verżjoni ta' l-attur hija iżjed verosimili minn dik tar-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta u dan għal diversi raġunijiet, apparti dawk imsemmija fil-paragrafu preċedenti. La darba fiż-żmien ta' l-incidenti in kwistjoni, l-attur kien assigurat mas-soċjeta` konvenuta biss fir-rigward ta' serq, u partikolarment wara illi s-soċjeta` konvenuta diġa` kienet irrifjutat illi l-attur jagħmel *claim* magħha fir-rigward ta' l-imsemmi incident tal-karozza, għaliex l-assigurat ma kienx kopert għal *impact damage*, tant illi l-istess rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta rrefera lill-attur għand l-assikurazzjoni tas-sewwieq tal-vettura li kkawżat il-ħsara, m'huwiex verosimili illi l-*claim* ta' l-attur ta' l-24 ta' Settembru 1979 saret in konnessjoni ma' l-incident tal-karozza tal-1 ta' Settembru 1979. Mhux biss, iżda jirriżulta wkoll, anki mix-xhieda tar-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta, illi l-attur diġa` kien għamel *claim* mas-soċjeta` assiguratrici tas-sewwieq li kkaġuna l-incident ta' l-1 ta' Settembru 1979, dwar dan l-istess incident, u għalhekk ma jidhirx li kien hemm raġuni

għaliex l-attur kellu jerga' jagħmel *claim* oħra mas-soċjeta` konvenuta dwar l-istess incident.

31. Illi in oltre, indipendentement mill-fatt illi fl-24 ta' Settembru 1979, l-attur imliex il-*claim form* in konnessjoni mas-serqa jew ma' l-incident tal-karozza, jirriżulta mill-provi prodotti illi s-soċjeta` konvenuta xorta waħda kkunsidrat il-*claim* tiegħu fir-rigward ta' l-allegat serq u dan kif jidher mill-ittri datati 11 ta' Ottubru 1979 (Dok. AC 2), 13 ta' Novembru 1979 (Dok. AC 5), 8 ta' April 1981 (Dok. AC 12) u 4 ta' Ottubru 1983 (Dok. AC 8) rispettivament. Li kieku huwa minnu illi l-attur ma kien għamel l-ebda *claim* mas-soċjeta` konvenuta fir-rigward ta' l-allegat serq, allura l-istess soċjeta` konvenuta ma kien ikollha l-ebda raġuni għalfejn fl-imsemmija ittra tagħha tal-11 ta' Ottubru 1979, tiddikjara illi “...we have no alternative but to repudiate the claim in view of the fact that the premises were not securely locked during the time of the claim” [sottolinear miżjud] (Dok. AC 2). Lanqas is-soċjeta` konvenuta ma kien ikollha għalfejn tissuggerixxi fl-ittri tagħha li jsiru laqgħat bejn il-partijiet dwar il-*claim* ta' l-attur u b'mod partikolari mal-mastrudaxxa li għamel tiswijiet temporanji fil-ħanut de quo (ara Dok. AC 5, AC 8 u AC 12).

32. Illi għalhekk l-esponenti umilment jissottometti illi din l-eċċezzjoni tas-soċjeta` konvenuta għandha tiġi miċħuda.

It-tielet eċċezzjoni

33. Illi t-tielet eċċezzjoni tas-soċjetajiet konvenuti hija fis-sens illi “s-soċjeta` konvenuta fejn hija imħarrka fil-*kwalita` personali għandha tiġi liberata billi hija ma ħarġet ebda polza f'isimha imma bħala aġent u in rappresentanza tal-Excess Insurance Company.*”

34. Illi jirriżulta illi l-kopja tal-polza ta' assikurazzjoni numru F.XS.FSPB 2024/80 li giet esebita mill-attur u mmarkata bħala Dok. CB 3, ma kinitx tkopri lill-attur fiż-żmien li seħħ l-allegat serq, għaliex f'dan iż-żmien l-istess attur kien kopert minn polza ta' assikurazzjoni oħra bin-

numru F.XS.B. 581/73, a bażi ta' liema polza ġiet intavolata l-kawża odjerna. Għalkemm din il-polza baqgħet ma ġietx esebita, fis-seduta miżmuma fis-27 ta' Frar 1995, is-soċjeta` konvenuta qablet illi fi żmien l-incident mertu tal-kawża, "*l-attur kien kopert b'burglary policy li l-kundizzjonijiet tagħhom huma identiċi għal dik esebita mill-attur u li ġiet maħruġa fil-1980 bid-differenza li dik tal-1980 kienet tkopri oltre burglary, fire and special perils, liema fire and other perils kienu esklużi mill-polza li tiffirma l-baży ta' din il-kawża.*" Tenut kont ta' dan kollu, kif ukoll tal-fatt illi l-kopja tal-polza ta' l-assikurazzjoni esebita u mmarkata bħala Dok. CB 3 hija maħruġa mis-soċjeta` assigurattriċi Excess Insurance Company Limited, fil-waqt li l-irċevuta li ġiet esebita mill-attur u mmarkata bħala Dok. A, datata 15 ta' ta' Mejju 1979 u riferibbilment għal polza F.XS.B 581.73 cioe` l-polza li a baży tagħha ġiet intavolata din il-kawża, ġiet ukoll maħruġa mill-istess soċjeta` assigurattriċi Excess Insurance Company Limited, li l-aġenti tagħha f'Malta hija s-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Limited, jidher li s-soċjeta` konvenuta Fogg Insurance Limited qatt ma ħarġet polza ta' assigurazzjoni favur l-attur f'isimha proprju, imma biss bħala aġent u in rappresentanza tas-soċjeta` estera Excess Insurance Company Limited.

35. Għaldaqstant, l-esponenti umilment jissottometti illi din l-eċċezzjoni tas-soċjeta` konvenuta għandha tiġi milqugħa.

Ir-raba' eċċezzjoni

36. Illi minkejja l-konkluzjonijiet ta' l-esponenti fir-rigward ta' l-ewwel u t-tielet eċċezzjoni, u dan fis-sens illi t-talbiet attriċi huma preskritti fil-konfront tas-soċjeta` Fogg Insurance Limited bħala aġenti tas-soċjeta` estera Excess Insurance Company Limited u illi s-soċjeta` Fogg Insurance Limited proprio għandha tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju, bir-riżultat allura illi l-azzjoni attriċi tfalli kemm kontra s-soċjeta` konvenuta *proprio* kif ukoll kontra l-istess soċjeta` konvenuta *nomine*, l-istess

esponenti ser ikompli biex jikkunsidra r-raba' eċċezzjoni tas-soċjeta` konvenuta.

37. Illi din l-eċċezzjoni hija fis-sens illi *“fi kwalunkwe każ u mingħajr preġudizzju tal-premess l-attur kiser il-kundizzjonijiet tal-polza billi ma ħax ħsieb biex jirrendi l-ħanut imsakkar u magħluq b’sigurta` adegwata.”*

38. Illi fis-seduta miżmuma fl-20 ta' April 1989, ir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta xehed illi l-polza ta' l-assigurazzjoni ta' l-attur tinkludi klawnsola partikolari li tissejjaħ *‘Protection Maintenance Clause’*. Kif jirriżulta mill-imsemmija polza esebita u mmarkata bħala Dok. CB 3, din il-klawsola taqra hekk: *“It is agreed that the whole of the protections provided for the safety of the property shall be maintained in good order throughout the currency of this policy be in use at all times out of business hours or when the Assured’s premises are left unattended, and that such protections shall not be withdrawn or varied to the detriment of the interests of the Underwriters without their consent.”* In oltre, l-istess rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta xehed illi din il-polza tkopri biss serq *“as a result of a forced entry”* u ċioe` *“forcible or violent entry”*, b’dan illi jekk il-post assigurat ma jkunx imsakkar sew, il-polza ma tkoprix lill-assigurat. Ix-xhud qal ukoll illi meta s-soċjeta` konvenuta aċċettat li tassigura l-proprjeta` ta' l-attur, dan għamlitu tenut kont tas-sokor li kien hemm fl-istess proprjeta`. Skond l-istess xhud, wara l-incident ta' l-1 ta' Settembru 1979, ma' l-impatt tal-vettura, s-sigurta` spiċċat u għalhekk l-attur kellu jagħmel mezz ieħor sabiex il-fond ikun protett u *“secured”*. Minkejja l-miżuri temporanji li ħa l-attur meta qabbad mastrudaxxa sabiex jagħlaq il-vettrina u l-bieb ta' l-injam bil-*plywood*, is-soċjeta` konvenuta nfurmat lill-istess attur, permezz ta' ittra datata 11 ta' Ottubru 1979 (Dok. AC 2), illi kienet qegħda tiċċhad il-*claim* tiegħu u dan għaliex *“the premises were not securely locked during the time of the claim”*. In oltre, ir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta għamel referenza għaž-żewġ dikjarazzjonijiet li għamel il-mastrudaxxa Louis Curmi, u ċioe` dik ta' l-4 ta' Marzu 1983, li ġiet esebita u mmarkata bħala Dok. AC 3 u dik tal-15 ta' Diċembru 1983 li ġiet esebita u mmarkata bħala

Dok. AC 4. Minn dawn iż-żewġ dokumenti jirriżulta illi l-mastrudaxxa msemmi ddikjara illi huwa kien ġie nkarigat mill-attur "*to make the necessary alterations for rendering secure the said shop...*" (Dok. AC4). Fiż-żewġ dikjarazzjonijiet, Louis Curmi jispjega illi "*I therefore substituted the broken pane of glass with a plywood sheet, which I hammered and placed between the shutter and the shop window, and this to the best of my ability, thus rendering the said shop absolutely and completely secure*". Ir-rappreżentant tas-soċjeta` konvenuta enfasiżża fix-xhieda tiegħu tal-11 ta' Frar 1998 illi fl-ewwel dikjarazzjoni u ċioe` dik ta' l-4 ta' Marzu 1983, l-imsemmi mastrudaxxa ddikjara illi huwa kien ġie msejjaħ mill-attur sabiex jagħmel dawn ix-xogħolijiet fil-21 ta' Settembru 1979, fil-waqt illi fit-tieni dikjarazzjoni u ċioe` dik tal-15 ta' Diċembru 1983, huwa ddikjara illi dan ix-xogħol sar fit-3 ta' Settembru 1979. Fix-xhieda tiegħu tas-16 ta' Novembru 2000, l-istess rappreżentant ikompli jinsisti fuq l-ewwel dikjarazzjoni magħmula mill-mastrudaxxa u jieħu d-data tal-21 ta' Settembru 1979 bħala d-data li fiha l-mastrudaxxa għamel ix-xogħolijiet fil-ħanut ta' l-attur u b'hekk jgħid illi bejn id-data tal-ħabta u l-21 ta' Settembru 1979, u ċioe` għal perijodu ta' madwar għoxrin ġurnata, il-post ma kienx *secure*.

39. Illi fid-dikjarazzjonijiet tiegħu, hawn fuq imsemmija, kif ukoll fix-xhieda tiegħu mogħtija fis-seduta tat-3 ta' Marzu 1988, il-mastrudaxxa, Louis Curmi, jgħid illi minflok il-ħġieġa mkissra, huwa nvita biċċiet tal-*plywood* bejn ix-*shutter* u l-*vettrina* u dan bl-aħjar mod li seta' u b'tali mod li ħadd ma seta' jidhol jew idaħħal idejh mix-*shutter*.

40. Illi tenut kont tal-premess, l-esponenti jissottometti illi l-attur ma kisirx l-obbligi tiegħu naxxenti mill-polza ta' assigurazzjoni, u b'mod partikolari l-*Protection Maintenance Clause* u dan għaliex it-tibdil fis-sigurta` tal-ħanut ta' l-attur seħħ għal raġunijiet li l-istess attur ma kellux kontroll fuqhom, iżda fiċ-ċirkustanzi u tista tgħid immedjatament, huwa għamel l-aħjar li seta' sabiex jirrendi l-ħanut tiegħu *secure* u b'hekk naqqas ir-riskju għas-soċjeta` assigurattriċi billi ssostitwixxa ħġieġa

miksura bil-*plywood* u għalhekk ma kienx hemm “*detriment of the interests of the underwriters*”. L-esponenti jżid jgħid illi fir-rigward tad-dikjarazzjonijiet magħmula mill-mastrudaxxa, Louis Curmi, jidher illi d-diskrepanza bejn id-dati msemmija mill-mastrudaxxa fid-dikjarazzjoni tiegħu bħala d-dati li fihom huwa għamel x-xogħol fil-ħanut ta' l-attur, kienet riżultat ta' żball ġenwin u li x-xogħol fil-fatt sar fit-3 ta' Settembru 1979 u mhux fil-21 ta' Settembru 1979. L-esponenti qiegħed jasal għal din il-konklużjoni tenut kont tax-xhieda ta' l-attur, li baqgħet dejjem konsistenti u li ġiet ukoll ikkonfermata permezz tax-xhieda ta' oħtu Josephine Borg. Għalhekk jidher li m'huwiex minnu illi l-fond de quo ma kienx imsakkar sew għall-perijodu ta' għoxrin jum bejn id-data ta' l-incident tal-karozza u l-21 ta' Settembru 1979.

41. Illi għalhekk, għar-raġunijiet hawn fuq esposti, din l-eċċezzjoni tas-soċjeta` konvenuta għandha tiġi miċħuda.

4. Konklużjoni

42. Illi stante l-konklużjonijiet ta' l-esponenti fir-rigward ta' l-ewwel u tat-tielet eċċezzjonijiet tas-soċjeta` konvenuta proprio et nomine, fis-sens illi t-talbiet attriċi huma preskritti fil-konfront tas-soċjeta` Fogg Insurance Limited bħala aġenti tas-soċjeta` estera Excess Insurance Company Limited u illi s-soċjeta` Fogg Insurance Limited proprio għandha tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju, t-talbiet attriċi għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż kontra l-attur.”

E. KONKLUZJONIJIET:

Irrizulta li għadda hafna zmien minn meta nqalghet il-kwistjoni u llum li trid tiġi deciza din il-kawza. Fil-fatt din il-kawza ilha mill-2003 biss quddiemha kif presjeduta. Illi fil-fatt, l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti titratta l-preskrizzjoni kwinkennali li qabel kienet a tenur tal-artikolu 2261 (f) u llum hija a tenur tal-artikolu 2156 (f). L-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili jiddisponi:

“L-azzjonijiet hawn taht imsemmija jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' hames snin:

(f) l-azzjonijiet ghall-hlas ta' kull kreditu iehor li gej minn operazzjonijiet kummercjali jew minn hwejjeg ohra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skond din il-ligi jew ligijiet ohra taht preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunx jirrizulta minn att pubbliku.”

Ukoll l-artikolu 2128 tal-Kap 16 jiddisponi:

“Il-preskrizzjoni tinkiser ukoll b'att gudizzjarju pprezentat fl-isem tas-sid jew tal-kreditur innotifikat lill-parti li kontra taghha wiehed irid li ma jhallix timxi l-preskrizzjoni, u li minnu jkun jidher bic-car illi s-sid jew il-kreditur bi hsiebhom izommu l-jedd taghhom.”

Hekk ipproceda biex jaghmel l-attur f'dan il-kaz billi bhala mezz interruttiv tal-preskrizzjoni baghat zewg ittri ufficjali lill-konvenut ghall-hlas tad-danni. Irrizulta li l-attur ipprezenta zewg ittri ufficjali fil-konfront ta' Dorothy Simms u John Portelli bhala Diretturi ghan-nom u in rappresentanza tad-ditta “Fogg Insurance Ltd.” (a fol 190 u 192). Dawn l-ittri kienu indirizzati lil Dorothy Simms u John Portelli bhala Diretturi ghan-nom u in rappresentanza tad-ditta “Fogg Insurance Ltd”.

Izda, f'dan il-kuntest, ta' min jinnota hekk kif jirrizulta minn ricevuta esebita a fol 187 u anke mill-okkju tal-kaz odjern, li Fogg Insurance Ltd. kienu qed jagixxu bhala agenti ghall-kumpanija estera Excess Insurance Co. Ltd. Hawnhekk, ta' min ighid li din l-ahhar indikata socjeta` ma tidhirx imsemmija fl-ittri ufficjali esebiti. Ghalhekk, minkejja li l-ittri ufficjali iservu sabiex jinterrompu l-preskrizzjoni fil-konfront tas-socjeta` Fogg Insurance Ltd. f'isimha *proprio*, l-istess ma jistax jinghad ghas-socjeta` estera Excess Insurance Co. Ltd.

Illi l-preskrizzjoni estintiva tippenalizza lil dak il-kreditur li ma jharisx l-interessi tieghu, billi **vigilantibus non dormientibus iura subveniunt**. Fil-kaz in ezami, l-attur, billi pprezenta l-ittri ufficjali wera li kellu l-hsieb li jhares l-interessi tieghu. Izda, minhabba l-fatt li l-ittri ntbaghtu lid-Direttur tal-kumpanija Fogg Insurance Ltd., li kienet qed

tagixxi ta' agent ghall-kumpanija estera, l-Qorti ma tqisx li l-ittri ufficjali in kwistjoni jiswew biex jiksru l-preskrizzjoni fil-konfront tas-socjeta` estera Excess Insurance Co. Ltd. Huwa minnu li l-ittri ufficjali jiswew biex jiksru l-preskrizzjoni fil-konfront ta' Fogg Insurance Ltd., izda dan mhux sufficjenti stante li din id-ditta lokali kienet qed topera bhala agenzija ghall-kumpanija estera.

Hekk kif gie ribadit fil-kawza **Carmelo Barbara vs George Parnis England** et deciza mill-Qorti tal-Kummerc fis-16 ta' Meju 1957:

“Jekk il-kumpratur lokali jkun xtara minghand ditta estera permezz ta' agent taghha hawn Malta, huwa ghandu jagixxi kontra d-ditta estera, fil-kaz li jirreklama xi danni minhabba inadempjenza tad-ditta estera. U jekk jagixxi kontra ditta lokali li hija l-agent tad-ditta estera, huwa ghandu jagixxi kontra d-ditta lokali mhux personalment, imma bhala agent tad-ditta ta' barra.”

“Billi d-ditta lokali tassumi personalment li tirrimedja ghall-inadempjenza tad-ditta estera, dan ma jgibx illi l-azzjoni ghad-danni ghandha tigi diretta kontra d-ditta lokali.”

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-fehma tal-Qorti hi li l-Perit Legali ghamel analizi korretta tal-fatti u tal-aspetti legali u din il-Qorti taqbel mieghu.

Ghalhekk dwar l-ewwel eccezzjoni din qedgha tigi mic'huda fil-konfront tas-socjeta` konvenuta Fogg Insurance Limited **proprio**, izda tilqaghha fil-konfront ta' l-istess socjeta` konvenuta Fogg Insurance Ltd. bhala agent tas-socjeta` estera Excess Insurance Company Limited.

Dwar it-tielet eccezzjoni li s-socjeta` konvenuta fejn kienet imharrka fil-kwalita` personali kellha tigi liberata billi hija ma kienet harget ebda polza f'isimha imma bhala agent u in rappresentanza tal-Eccess Insurance Company, din qedgha tigi milqugha ghall-motivi msemmija mill-Perit Legali fil-paragrafi 33 sa 35 tar-rapport tieghu kif ukoll ghal dak li qalet il-Qorti hawn fuq b'mod senjat ghar-ricevuta a fol 187. Ghalhekk il-Qorti tilliberaha mill-osservanza tal-gudizzju,

Ghar-rigward tat-tieni u r-raba' eccezzjoni ma hemmx ghalfejn li l-Qorti tidhol fihom stante li hu sufficjenti li t-talbiet attrici huma preskritti fil-konfront tas-soċjeta` Fogg Insurance Limited bħala aġenti tas-soċjeta` estera Excess Insurance Company Limited, u illi s-soċjeta` Fogg Insurance Limited proprio giet liberata mill-osservanza tal-ġudizzju, bir-riżultat allura li l-azzjoni attrici necessarjament tfalli kemm kontra s-soċjeta` konvenuta **proprio** kif ukoll kontra l-istess soċjeta` konvenuta **nomine**. Izda l-Qorti xorta wahda tiddikjara li hi taqbel perfettament mal-konkluzjonijiet peritali dwar dawn it-tieni u raba' eccezzjonijiet, u kienet tichadhom għall-istess motivi msemmija.

Minhabba dak li għadu kif intqal, il-Qorti thoss li l-kap tal-ispejjez għandu jigi regolat billi jithallas zewg terzi mill-attur u terz mill-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----